

Cijfers ICB-sector 2de trimester 2022

Brussel, 27 oktober 2022

« De Belgische fondsenmarkt tekende een terugval van 8,5 % op tijdens het tweede kwartaal van 2022 door toedoen van koersverliezen in de onderliggende activa en komt hierdoor uit op een gecommmercialiseerd vermogen van 241 miljard EUR. »

Marc Van de Gucht – Directeur-generaal BEAMA

Samenvatting

De Belgische fondsensector kende tijdens het tweede kwartaal van 2022 **een daling van -8,5 %** en dit door toedoen van koersverliezen die worden opgetekend in de onderliggende activa. Eind juni 2022 bedroeg het netto actief van de in België publiek verdeelde fondsen 240,8 miljard EUR.

- Het netto actief van de fondsen die hoofdzakelijk beleggen in niet-vastrentende effecten, zoals gemengde fondsen en aandelenfondsen, daalde tijdens deze periode met -9,0 %. De aandelenfondsen kenden de grootste relatieve daling van hun netto actief tijdens het tweede trimester van 2022. De gemengde fondsen kenden de grootste absolute daling. Binnen de categorie van de gemengde fondsen kenden de pensioenspaarfondsen een daling van -8,5 % gedurende de periode april – juni 2022.
- Het netto actief van de fondsen die hoofdzakelijk beleggen in vastrentende effecten noteerde een daling van -6,5 % gedurende het tweede trimester van 2022.

Zowel de fondsen die beleggen in niet-vastrentende effecten als de fondsen die beleggen in vastrentende effecten tekenden koersverliezen op in hun onderliggende activa tijdens het tweede kwartaal.

Evenwel kenden de fondsen die beleggen in niet-vastrentende effecten netto inschrijvingen tijdens deze periode.

Eerste semester

Eind 2021 bedroeg het netto actief van de in België publiek verdeelde fondsen 275,4 miljard EUR. De Belgische fondsensector kende gedurende het eerste semester van 2022 in beide kwartalen een terugval van het netto actief door toedoen van koersverliezen opgetekend door de onderliggende activa. Er was daarentegen in elk trimester wel sprake van netto inschrijvingen, in het eerste trimester in de vastrentende effecten en in het tweede trimester in de niet-vastrentende effecten.

Kortom, onder impuls van de koersverliezen van de onderliggende activa lag het netto actief van de in België publiek verdeelde fondsen midden 2022 12,6 %, ofwel 34,6 miljard EUR, lager dan eind 2021.

Het is hierbij belangrijk om, als belegger, in het achterhoofd te houden dat deze koersverliezen zich pas vertalen in effectief kapitaalsverlies zodra men overgaat tot de verkoop van zijn fondsen.

Prognose derde kwartaal 2022

*De voorlopige indicaties voor het derde kwartaal van 2022 wijzen op een **aanhoudende terugval** van het netto actief van de Belgische fondsensector, **doch deze beweging is minder sterk** dan de twee voorgaande kwartalen.*

Het aanhoudende Oekraïne-Rusland conflict en de problemen met grondstoffenbevoorradingen blijven voor hoge energie- en grondstoffenprijzen zorgen, dewelke de inflatie de hoogte in drijven. Als gevolg van de aanhoudende hoge inflatie en recessievrees gingen de koersen van het gros van de wereldwijde aandelen er op achteruit. Als reactie op de hoge inflatie trekken de centrale banken hun rentevoeten gestaag op, hetgeen een averechts effect heeft op de economische groei alsook op de waardering van obligaties (dewelke waardeverliezen optekenen bij stijgende rentes). We bevinden ons dan ook in een uitzonderlijk situatie van een positieve correlatie tussen aandelen en obligaties¹.

Verder zijn er meerdere signalen die aangeven dat de Covid-19 pandemie nog niet volledig onder controle is.

Belgische fondsenmarkt²

De Belgische fondsenmarkt wordt gedefinieerd als ‘het in België openbaar verdeeld netto actief van fondsen naar Belgisch en buitenlands recht’. Hierbij rapporteert BEAMA over alle aandelenklassen van de openbare fondsen die in België gecommmercialiseerd mogen worden.

Onderzoek van BEAMA toont aan dat de netto activa van de in België publiek gecommmercialiseerde fondsen gedurende **het tweede kwartaal van 2022 met 22,3 miljard EUR, ofwel -8,5 %, daalden**. Hierdoor vertegenwoordigden de in België publiek gecommmercialiseerde fondsen eind juni 2022 240,8 miljard EUR.

De daling van de Belgische fondsenmarkt gedurende de periode april – juni 2022 wordt **volledig verklaard door koersverliezen opgetekend in de onderliggende activa** tijdens deze periode.

¹ In normale omstandigheden zijn de bewegingen van obligaties en aandelen negatief gecorreleerd. Als één van beide type financiële instrumenten minwaarden optekent, dan tekent het andere type veelal meerwaarden op waardoor het globaal effect gedempt wordt.

² Conform de lijst van openbare instellingen voor collectieve belegging op de FSMA-website.

Ondanks de zware koersverliezen in de onderliggende activa werden er toch nog steeds **netto inschrijvingen opgetekend in de Belgische fondsenmarkt** in het tweede kwartaal van 2022.

De, voorlopig, aanhoudende vraag naar fondsen wijst erop dat investeerders momenteel nog steeds vertrouwen behouden in fondsen en zich bewust zijn van de opportuniteitskosten verbonden aan de diverse vormen van sparen en beleggen.

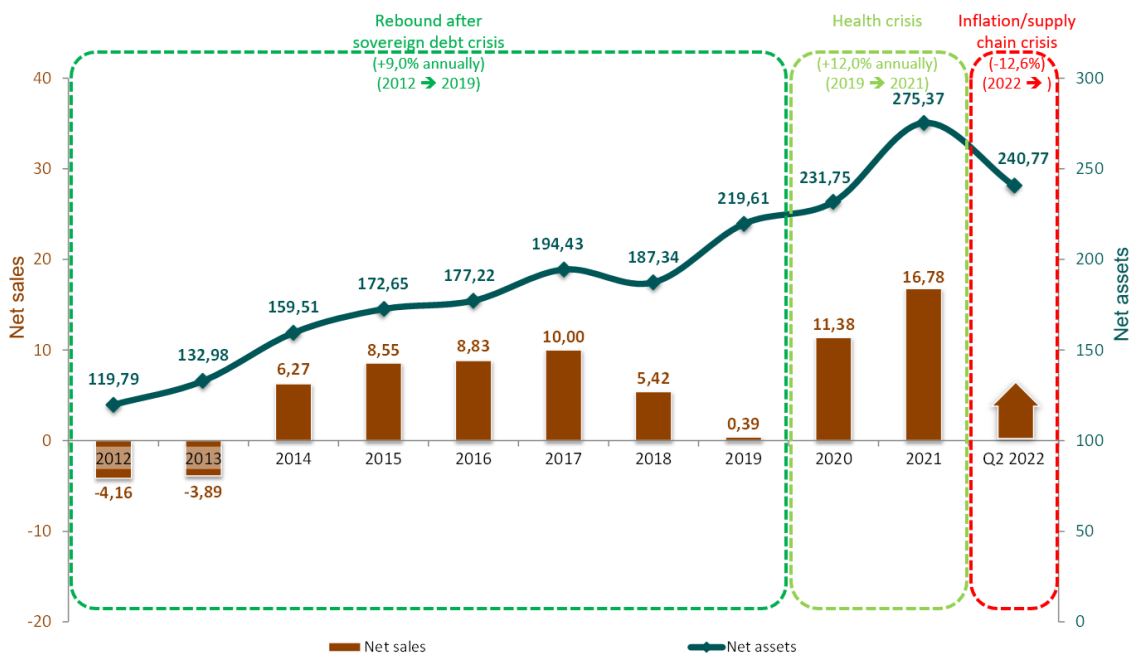

Het jaar 2022 startte zeer moeizaam door de impact van de oplopende inflatie op de wereldeconomie, de aanhoudende oorlog in Oekraïne, de Covid 19-problemen en de wereldwijde crisis in de bevoorradingsketen. De eerste jaarhelft van 2022 werd daardoor gekenmerkt door negatieve koerscijfers.

Daarnaast heeft het geleidelijk optrekken van de rentes door de centrale banken een negatieve impact op de waardering van obligaties en op de waardering van (voornamelijk groei-)aandelen.

Tijdens het **eerste semester van 2022 daalde de Belgische fondsensector met 34,6 miljard EUR, ofwel -12,6 %**. Deze daling is volledig toe te schrijven aan koersverliezen opgetekend door de onderliggende activa aangezien er netto inschrijvingen zijn van meer dan 6 miljard EUR tijdens de periode januari – juni 2022. Dit gegeven wordt ook bevestigd door de statistische gegevens van de NBB.

Evolutie van de Belgische fondsenmarkt gedurende het laatste decennium

Over het eerste semester van 2022 vormden de aandelenfondsen zowel de sterkste relatieve - als absolute daler en dit met een daling van 19,3 %, ofwel 18,1 miljard EUR. Deze daling wordt voor 7/8ste verklaard door de koersverliezen opgetekend door de onderliggende activa van aandelenfondsen.

De voorlopige indicaties, waarover BEAMA beschikt voor het derde kwartaal van 2022, wijzen op een verdere terugval van het netto actief van de Belgische fondsensector, weliswaar van mildere omvang.

Fondsen die overwegend beleggen in niet-vastrentende effecten

Binnen de groep van de fondsen die overwegend beleggen in niet-vastrentende effecten (zoals bv. aandelenfondsen) werden **enkel dalende tendensen** opgetekend gedurende het tweede kwartaal van 2022. Deze dalingen zijn voor volledig toe te schrijven aan koersverliezen opgetekend door de onderliggende activa.

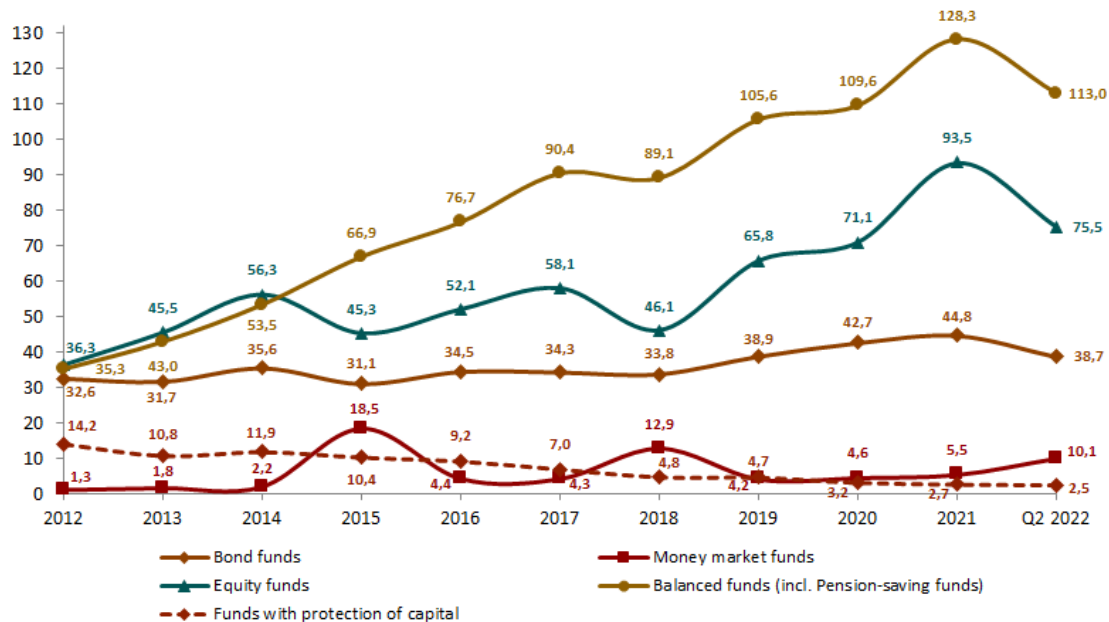
De activa in België van de **aandelenfondsen** daalden met **8,3 miljard EUR, oftewel met -9,9 %**, in de periode april – juni 2022. Deze daling is volledig toe te schrijven aan koersverliezen opgetekend in de onderliggende activa aangezien er netto inschrijvingen ten belope van 2,7 miljard EUR waren in aandelenfondsen. Eind juni 2022 bedroeg het vermogen van de aandelenfondsen 75,5 miljard EUR.

De categorie van de **gemengde fondsen** (inclusief de pensioenspaarfondsen) tekende een daling van **10,8 miljard EUR, of -8,7 %**, op tijdens het tweede kwartaal van 2022. Deze daling is eveneens volledig toe te schrijven aan koersverliezen opgetekend door de onderliggende activa, aangezien er voor meer dan 1,5 miljard EUR aan netto inschrijvingen waren in de gemengde fondsen. Daarmee komt het gecommmercialiseerde vermogen van de gemengde fondsen per eind juni 2022 uit op 113,0 miljard EUR.

De gemengde fondsen kenden de voorbije jaren een toenemend succes en sinds 2015 vormen ze de grootste activa klasse. Door hun actieve asset allocatie zijn gemengde fondsen zeer geschikt voor het voeren van een risicospreiding-beleid in het kader van MiFID II: zij lenen zich uitstekend tot de afstemming van het product op het risicoprofiel van de cliënten.

Binnen de categorie van de gemengde fondsen kenden de **pensioenspaarfondsen** een daling gedurende het tweede kwartaal van 2022 ten belope van **2,0 miljard EUR, of -8,5 %**. De pensioenspaarfondsen vertegenwoordigden per eind juni 2022 een bedrag aan netto activa ten belope van 21,6 miljard EUR. Tijdens het tweede kwartaal van 2022 tekenden de pensioenspaarfondsen netto inschrijvingen op ten belope van 81 miljoen EUR.

Gedetailleerde evolutie van het gecommmercialiseerde fondsenvermogen gedurende het laatste decennium

De **fondsen met kapitaalbescherming** tekenden tijdens het tweede trimester van 2022 een terugval op en vertegenwoordigden eind juni 2022 een vermogen van 2,5 miljard EUR.

Over het eerste semester van 2022 daalden de netto activa van de fondsen die overwegend beleggen in niet-vastrentende activa met -14,7 %, ofwel 33,2 miljard EUR.

Fondsen die overwegend beleggen in vastrentende effecten

Binnen de groep van de fondsen die overwegend beleggen in vastrentende effecten, daalden de activa van de in België gecommmercialiseerde **obligatiefondsen** met **3,4 miljard EUR, ofwel -8,2 %**, gedurende het tweede kwartaal van 2022 waardoor ze eind juni 2022 uitkomen op een bedrag van 38,7 miljard EUR. De daling wordt voor 3/4de verklaard door koersverliezen opgetekend in de onderliggende activa en voor 1/4de door netto terugbetalingen.

De netto activa van de **monetaire of geldmarktfondsen** tekenden een lichte stijging van **0,1 miljard EUR, ofwel +0,8 %** op gedurende de periode april – juni 2022 waardoor ze eind juni 2022 uitkomen op een bedrag van 10,1 miljard EUR.

Over het eerste semester van 2022 daalden de netto activa van fondsen die overwegend beleggen in vastrentende activa met -2,9%, ofwel 1,5 miljard EUR.

Duurzame fondsen (volgens de SFDR-classificatie³)

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de verspreiding van duurzame fondsen in België en dit per einde juni 2022:

	Gecommercialiseerd vermogen	Aantallen
SFDR 8	143,3 miljard EUR	604 compartimenten
SFDR 9	16,8 miljard EUR	123 compartimenten
Totaal:	160,1 miljard EUR	727 compartimenten
<i>% van de markt</i>	<i>66,5 %</i>	<i>33,9 %</i>

Bemerking: het scala van artikel 8/9 SFDR-fondsen is groter dan dit van de duurzame fondsen die het "Towards Sustainability"-label bezitten.

Pro memorie: de 330 duurzame fondsen die het "Towards Sustainability"-label bezitten waren eind juni 2022 goed voor een gecommmercialiseerd vermogen van 102,3 miljard EUR.

2/3de van het in België verdeelde vermogen is, volgens de vermogensbeheerders, geklasseerd als zijnde een artikel 8 of een artikel 9 SFDR-fonds. Hierbij kan de belegger die geïnteresseerd is in duurzaamheid, kiezen uit 727 verschillende fondsen.

³ SFDR = Sustainable Finance Disclosure Regulation.

- Artikel 8 = producten die duurzaamheidskenmerken promoten;
- Artikel 9 = producten met een duurzame doelstelling.

Fondsen naar Belgisch recht

Openbaar verdeelde fondsen naar Belgisch recht

De openbare fondsen naar Belgisch recht waren eind juni 2022 goed voor een totaal beheerd netto actief van 186,8 miljard EUR. Op datzelfde ogenblik vertegenwoordigden de pensioenspaarfondsen hierin grosso modo 1/9de van de openbare fondsen naar Belgisch recht.

De berekening van de gemiddelde return van de pensioenspaarfondsen op jaarbasis per 30 juni 2022 levert volgend resultaat op:

- Op 1 jaar: -12,1 %
- Op 3 jaar: +0,3 %
- Op 10 jaar: +4,7 %
- Op 25 jaar: +4,3 %

BEAMA heeft een boordtabel voor pensioenspaarfondsen ontwikkeld die als bijlage aan dit persbericht is toegevoegd. Dankzij deze boordtabel worden op kwartaalbasis de kerncijfers rond de derde pijler pensioenspaarfondsen en hun evolutie op een beknopte manier visueel weergegeven.

Niet-openbaar verdeelde institutionele fondsen naar Belgisch recht

Sinds de uitvoerings-KB's gepubliceerd werden in het Belgisch Staatsblad van 18 december 2007, kunnen investeringsvehikels ontwikkeld worden op maat van institutionele beleggers en dit onder de vorm van "Institutionele ICB met een veranderlijk aantal rechten van deelneming". Deze institutionele fondsen zijn niet-openbare fondsen die dienen aangemeld te zijn bij de FOD Financiën.

Deze institutionele fondsen dienen niet verward te worden met de openbare fondsen met niet-retail aandelenklassen, die zijn aangemeld bij de FSMA.

Eind juni 2022 waren de 103 institutionele compartimenten naar Belgisch recht goed voor 15,7 miljard EUR aan netto actief. Deze fondsen spreken vele institutionele beleggers aan, mede doordat zij diepgang geven aan de institutionele markten op het vlak van financiële activa en pensioenvorming.

◆◆◆

Meer informatie:

Meer informatie kan worden verkregen via de **vertegenwoordiging voor BEAMA**, zijnde:

- Dhr. Marc Van de Gucht, Directeur-generaal BEAMA
(02 507 68 72 – marc.van.de.gucht@febelfin.be)
- Bij de diensten van BEAMA (info@beama.be)

Of via de **algemene perscontacten van Febelfin**, zijnde:

- Persdienst Febelfin
(02 507 68 31 – press@febelfin.be)

Deze en andere statistieken betreffende de ICB-sector, zijn beschikbaar op de website van de BEAMA (<https://www.beama.be/>) onder de rubriek 'Statistieken'.

Belgian Asset Managers Association (BEAMA)

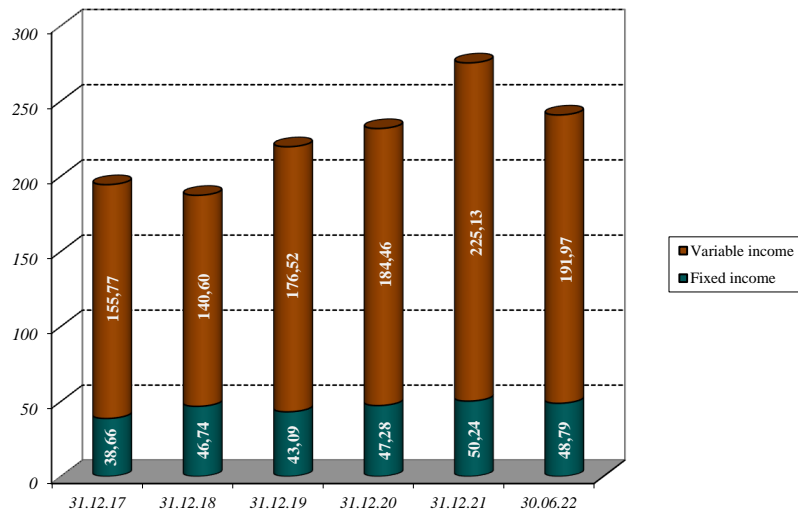
BEAMA vzw is lid van Febelfin vzw.

e-mail: info@beama.be

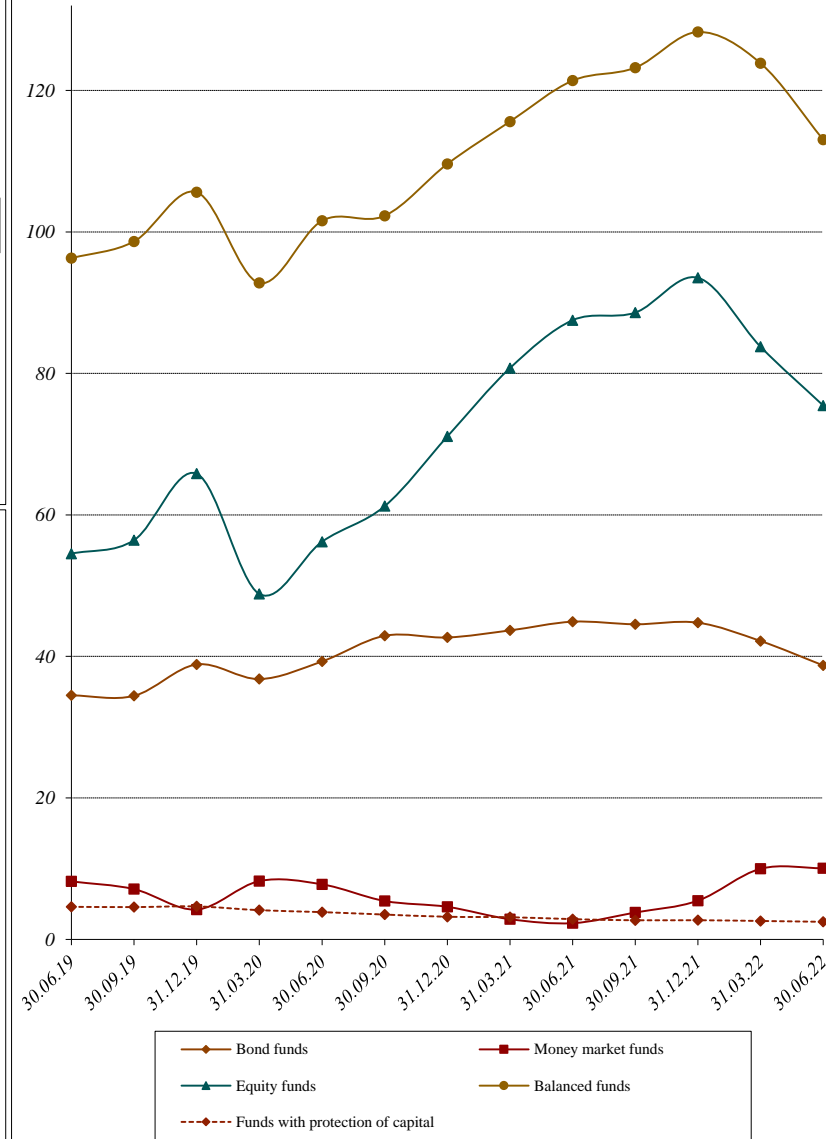
Net Assets of Belgian and Foreign Funds distributed in Belgium per Investmenttype (adj. for double count)

	31/03/2022		30/06/2022		Change	
	<i>bil. EUR</i>	%	<i>bil. EUR</i>	%	<i>bil. EUR</i>	%
Bond funds	42,18	16,03%	38,73	16,09%	-3,45	-8,17%
Government bonds	2,96	1,13%	2,79	1,16%	-0,17	-5,60%
Corporate bonds	9,46	3,60%	8,70	3,61%	-0,76	-8,08%
Aggregate bonds	21,78	8,28%	20,30	8,43%	-1,47	-6,76%
Other bonds	7,98	3,03%	6,94	2,88%	-1,04	-13,08%
Money market funds	9,98	3,80%	10,06	4,18%	0,08	0,78%
in EUR	5,12	1,95%	5,00	2,08%	-0,12	-2,25%
in other currencies	4,87	1,85%	5,06	2,10%	0,19	3,97%
Equity funds	83,77	31,85%	75,46	31,34%	-8,31	-9,92%
Belgium	0,76	0,29%	0,71	0,30%	-0,05	-6,70%
Eurozone	4,92	1,87%	4,57	1,90%	-0,35	-7,15%
Europe	15,91	6,05%	13,75	5,71%	-2,16	-13,59%
America	9,70	3,69%	8,75	3,63%	-0,95	-9,78%
Asia	3,62	1,38%	3,30	1,37%	-0,32	-8,95%
Global	44,77	17,02%	40,53	16,83%	-4,24	-9,47%
Other	4,08	1,55%	3,85	1,60%	-0,23	-5,59%
Balanced funds	123,84	47,08%	113,04	46,95%	-10,80	-8,72%
⇒ of which Pension-saving funds	23,66	8,99%	21,64	8,99%	-2,02	-8,55%
⇒ of which CPPI funds	0,03	0,01%	0,03	0,01%	-0,00	-4,29%
Funds with capital protection	2,61	0,99%	2,49	1,03%	-0,12	-4,61%
1. linked to equity	2,61	0,99%	2,49	1,03%	-0,12	-4,61%
2. linked to interest rates, loans and currencies	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Other funds	0,68	0,26%	0,98	0,41%	0,31	45,49%
TOTAL	263,05	100,00%	240,77	100,00%	-22,29	-8,47%
Net assets in "Funds of Funds"	107,86		98,97		-8,89	-8,24%

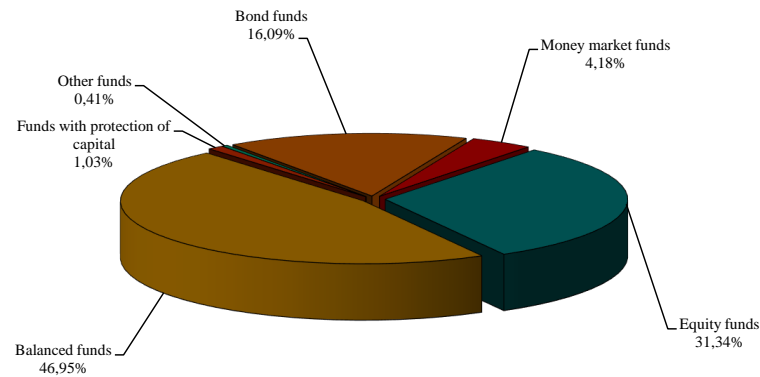
Belgian market of funds: net assets in billions EUR

Evolution of the Belgian market of funds: net assets in billions EUR

Market shares of the fund categories (30.06.2022)

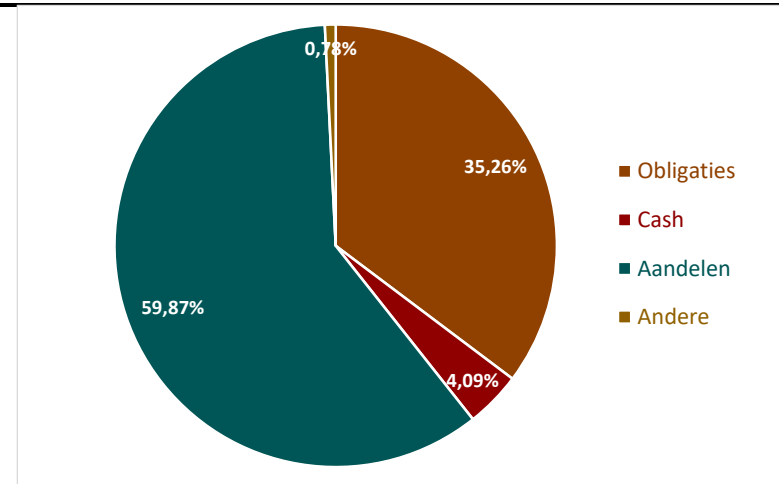

Boordtabel omtrent de 3de pijler pensioenspaarfondsen

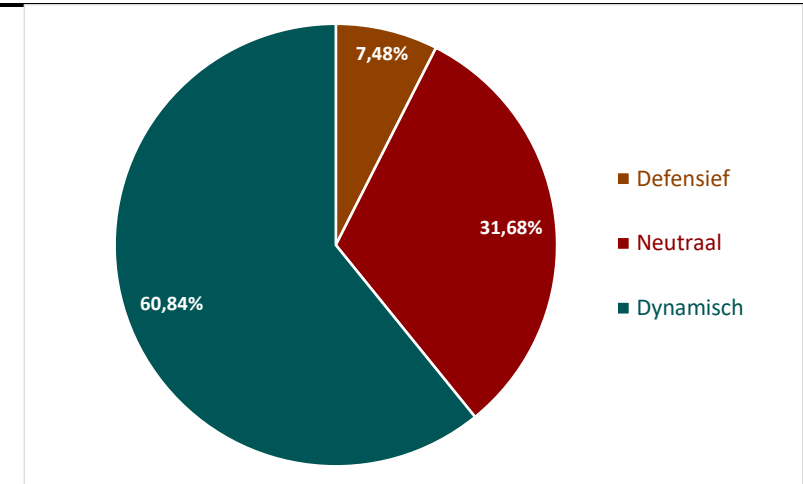
Toestand: 30/06/2022

Punctuele data	Absoluut		Relatief	
	--- Per einde Q2 2022 ---		--- Groei van 01/01/2022 tot 30/06/2022 ---	
Aantal pensioenspaarfondsen	21		0	0,0%
Aantal pensioenspaarders*	1.767.943		0	0,0%
↳ Omvang beroepsbevolking**	5.138.500		58.400	1,1%
In België gecommmercialiseerd netto actief	21.636.948.895		-3.907.923.983	-15,3%
--- Gedurende Q2 2022 ---				
Inschrijvingen***	266.576.111		590.754.325,24 (schatting)	
Terugbetalingen***	185.097.003		437.067.466,68 (schatting)	
↳ Netto instroom***	81.479.108		153.686.858,55 (schatting)	
--- Per einde Q2 2022 ---				
Rendement over:				
1 jaar	-12,08%			
3 jaar	0,32%			
10 jaar	4,71%			
25 jaar	4,27%			

Bemerkingen:
 * Toestand per 31/12/2021
 ** Potentieel van de personen die in aanmerking komen voor de formule van pensioensparen
 *** Inclusief conversies en transfers naar een ander pensioenspaarfonds

Samenstelling van de markt op basis van onderliggende activa

Samenstelling van de markt op basis van stijkenmerk

